

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de AAMBINDER

Behoed het hart [p.6]

Evangelisatiepost Merksem

Op woensdag 3 december 1958 houdt D.P. Polder in een van de plaatselijke cafés in Merksem zijn eerste evangelisatiedienst. Omdat er geen kerkgebouw beschikbaar is, spreekt hij de eerste jaren wel vaker op doorweekse avonden in cafés en zalen. Nadat het pand Oude Barreellei 64 is aangekocht en de benedenverdieping ervan als kerkzaal is ingericht, komt men daar vanaf 11 novem-

ber 1962 voortaan 's zondags bijeen. Vanaf 2 maart 1969 worden er gedurende enkele jaren ook middagdiensten belegd aan het Sint Jansplein, in het centrum van Antwerpen. In 1992 wordt de kerkzaal vernieuwd. In 2013 verhuist de evangelisatiepost (Protestants Centrum 'De Bron') naar de Jaak de Boeckstraat. Sinds 2004 is evangelist A. van Setten aan de post verbonden.

05/07/2018
jaargang 96

nr **40**

Jona gaat overboord

De diepblauwe hemel boven de Middellandse Zee is loodgrijs geworden; het anders zo heldere water kleurt inktzwart. De wind fluit door de touwen, de zeilen zijn gereefd. Het schip kraakt. De zeelieden kunnen zich maar met moeite staande houden. Ze roepen elk tot hun god.

En zij namen Jona op en wierpen hem in de zee.

Jona 1:15a

Beneden in het ruim ligt de profeet Jona te slapen. Hij heeft nergens last van, terwijl het rechtvaardige oordeel Gods hém betreft! Want 'de HEERE wierp een grote wind op de zee' (vers 4). De HEERE komt Jona tégen in zijn poging om van Gods aangezicht weg te vluchten en Hem uit de vingers te blijven. Jona is immers op de vlucht naar Tarsis. Hij wil niet wat God wil, Die gezegd had: 'Maak u op, ga naar de grote stad Ninevé en predik tegen haar' (vers 2). De heidense opperschipper moet Jona wekken en opwekken: 'Wat is u, gij hardslappende? Sta op, roep tot uw God; misschien zal die God aan ons gedenken, dat wij niet vergaan' (vers 6).

Een geloofsbelijdenis

Als Jona dan door het lot is aangewezen, zegt hij: 'Ik ben een Hebreëër; en ik vrees

den HEERE, de God des hemels, Die de zee en het droge gemaakt heeft'. Wat een geloofsbelijdenis! Jona zegt als het ware: 'Mijn God staat overal boven; alles ligt in Zijn handen, ook deze storm'. Er breekt iets in de ziel van de ongehoorzame Jona. Hij belijdt en eigent onvoorwaardelijk zijn schuld: 'Neemt mij op, en werpt mij in de zee, zo zal de zee stil worden van ulieden; want ik weet, dat deze grote storm ulieden om mijnentwil overkomt' (vers 12). Jona valt aan Gods kant en buigt onder Gods heiligheid en rechtvaardigheid. Kent u dat plekje in uw leven? Dat u buigen ging onder de straffen van uw ongerechtigheid? Dat u het vonnis van God ging ondertekenen? Wat een gezegende gang in het geestelijke leven is dat: 'Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig'. Jona maakt geen voorbehoud. Hij is onwaardig en rechteloos. God kan het niet meer verkeerd doen. Hij moet overboord. Hij zal verdwijnen in die woedende wateren, in die kolkende zee. Dan zal de zee pas tot rust komen. En dáár gaat Jona...

Wonderschoon gebed

Maar in dat 'dood'lijkst tijdsgewricht' heeft de HEERE Jona opgevangen en bij vernieuwing ingewonnen voor Zijn liefdedienst. De HEERE leert Zijn kind en knecht een wonderschoon gebed bidden uit de diepte (Jona 2), een gebed dat uitloopt op de hartelijke uitroep: 'Het heil is des HEEREN!' (Jona 2:9) Jona, zó kennen we u weer: 'Het heil, de verlossing komt van God. En van Hem alleen!' Nu heeft u weer iets te preken! Deze jubel ('Het heil is des HEEREN!') wordt uitgezongen door elk kind van God dat hartelijk leerde buigen onder Gods rechtvaardige eis: 'Zijt heilig, want Ik ben heilig' en die zichzelf moest aanklagen vanwege zijn volkomen onheiligheid en ongehoorzaamheid. In die weg wordt het omkomen. Maar waar wij gaan verdwijnen,

ds. H.A. van Zetten,
Benthuizen

In dit nummer

4	Commentaar:
De statenvertaling
en de King James	2	Jona gaat overboord
6	Bewaren en behoeden
Behoed het hart	3	De derde bede in het Gebed
des Heeren [27]
16	Gemeenschap
met ontslapen heiligen	5	De ware wijsheid
		7	Dichterbij Dordt
		7	Jeugdtribiek
		8	Boekennieuws
		9	Kerknieuws
		10	Berichten
		10	Kerkdiensten

De derde bede in het Gebed des Heeren [27]

'Uw wil geschiede gelijk in den hemel, alzo ook op de aarde.'

Thomas Watson

gaat Christus verschijnen. Hij is de grote Heiland, Hij is 'het Heil des HEEREN! Jezus Christus, Gods Zoon, Verlosser, in het Grieks samen te vatten in het acroniem ICHTHUS (= vis). En zoals Jona hier ongedacht en onverwacht in het leven behouden wordt door de grote vis die hem opvangt, zo is het met elk kind van God dat het rechtvaardige vonnis van God mag aanvaarden. Achter de dood ligt het leven. Het heil komt niet van ons, maar 'het heil is des HEEREN!'

Ja, de verlossing komt van de andere kant. Wat een les! De godsdienst uit de mens blijft altijd maar overeind. Ze houdt zichzelf op de been met gestalten, versjes en uitredingen, maar is nooit eens overboord gegaan.

Kent u dat plekje in uw leven?
Dat u buigen ging onder de straffen van uw ongerechtigheid? Dat u het vonnis van God ging ondertekenen?
Wat een gezegende gang in het geestelijke leven is dat:
'Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig.'

Gevonden in de diepte

Bekommerde ziel, kunt u Jezus maar niet vinden? U zit nog te hoog. Want Jezus wordt gevonden in de diepte. Smeek of de Heere u Zijn Heil wil schenken! Kan dat dan voor zo'n ellendeling? Ja, want: 'het heil is des HEEREN!' En daarom is er behoud! Zelfs voor dienstweigeraars, ongehoorzamen, weglopers: voor de grootste der zondaren. 'Want uit Hem, en door Hem, en tot Hem zijn alle dingen. Hem zij de heerlijkheid in der eeuwigheid. Amen' (Rom. 11:36).

B. Wij bidden of we genade mogen ontvangen om ons geduldig aan Gods wil te onderwerpen, in hetgeen Hij ons oplegt.

We moeten de tekst zowel verstaan in de zin van het verdragen van Gods wil, als het doen van Gods wil, aldus de meest kundige uitleggers. Een ware christen behoort, als hij in de voorzienigheid onder enig onheil verkeert, stil te liggen aan Gods voeten en te zeggen: 'Uw wil geschiede.'

Wat is geduldige onderwerping aan Gods wil niet?

Er is iets wat op lijdzaamheid lijkt, maar het niet is: als iemand iets verdraagt waaraan hij toch niets kan verhelpen. Dan aanvaardt men verdrukking als zijn noodlot, als iets wat hem nu eenmaal moet overkomen. Daarom verdraagt hij maar wat hij toch niet kan ontlopen. Dat is eerder noodlot dan lijdzaamheid.

Wat gaat gepaard met geduldige onderwerping aan Gods wil?

1. Een christen kan in diep gevoelde verdrukking verkeren en zich toch geduldig onderwerpen aan Gods wil. Wij moeten niet stoïcijns zijn, niet ongevoelig en onbekommerd onder Gods handelingen, zoals de zonen van Deucalion die, volgens de dichters, uit steen verwekt waren.

Christus had zeker gevoel toen Hij grote druppelen bloed zweette, maar er was toch onderwerping aan Gods wil: 'Doch niet gelijk Ik wil, maar gelijk Gij wilt' (Matth. 26:39). Ons wordt bevolen onszelf te vernederen onder Gods hand, wat wij niet kunnen doen, tenzij wij daar gevoel van hebben (1 Petr. 5:6).

2. Een christen kan wel schreien onder een verdrukking en zich toch geduldig onderwerpen aan Gods wil. De Heere verbiedt de tranen niet. Het is zelfs een zonde, als men 'zonder natuurlijke aandoeningen is' (Rom. 1:31). Genade maakt het hart week. Droefheid die onderdrukt wordt, is verstikkend voor het hart. Tranen geven lucht aan het verdriet; verdriet wordt in tranen uitgestort. Jozef weende over zijn dode vader. Toen men Job in één keer veel onheilsboodschappen bracht, scheurde hij wel zijn mantel als uitdrukking van smart, maar hij trok niet in toorn zijn haar uit z'n hoofd. Droefheid over wereldse zaken, wat die dan ook zijn, moet niet onmatig zijn. Een ader kan teveel bloed verliezen. Het water stijgt te hoog, als het de oever overstroomt.

3. Een christen kan wel klagen in zijn verdrukking en toch onderworpen zijn aan Gods wil. 'Ik riep met mijn stem tot de HEERE (...). Ik stortte mijn klacht uit voor Zijn aangezicht' (Ps. 142:2, 3). Wij mogen, als we onderdrukt worden, de Heere wel vertellen hoe het met ons gesteld is en van Hem begeren het ongelijk dat ons aangedaan wordt, in Zijn boek te schrijven.

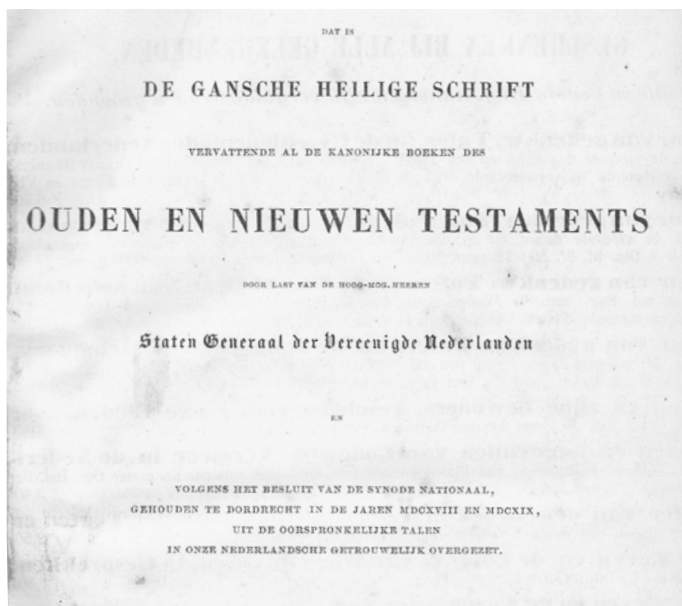
(wordt vervolgd)

Uit: "Het Gebed des Heeren" van Thomas Watson (uitg. Gebr. Koster, Barneveld, 1999).

De statenvertaling en de King James

Zo nu en dan wordt de leesbaarheid van de Statenvertaling voor het voetlicht gebracht. Dr. P. de Vries schreef onlangs een uitvoerig artikel in het RD over dit onderwerp en koos daarbij helaas schoorvoetend voor de HSV. Het prikkelde mij om eens te kijken naar wat er aan de overzijde van de oceaan (Amerika) speelt, waar over de 'King James' vertaling (KJV) dezelfde vragen leven. De King James dateert van 1611 en heeft wereldwijd grote betekenis gekregen.

ds. G. Clements
Gouda

De Universiteit van Indiana heeft in 2014 onderzoek verricht naar de populariteit van de King James in vergelijking met nieuwere Bijbelvertalingen. Tot verrassing van de onderzoekers bleek dat de King James nog steeds het meest populair is. 38% van de Amerikaanse Bijbellezers kiest voor de King James, 19% kiest voor de New International Version (NIV) en 14% voor de New King James Version (vergelijkbaar met de HSV). Veel lagere percentages gelden voor de overige Bijbelvertalingen. De telmachines van Google laten eenzelfde verhouding zien op het internet. De King James mag zich dus in een groeiende belangstelling met 45% verheugen; tegenover een dalende belangstelling voor de overige vertalingen (zie grafiek). Waarom blijft de oude vertaling zo geliefd? Prof. David Murray, hoogleraar OT in Grand Rapids, noemt daarvoor als belangrijkste redenen:

Belangrijkste redenen

Als eerste reden noemt hij de verbondenheid aan de bekende, eerbiedige taal. Veel Amerikaanse christenen zijn grootgebracht

met de King James. Ouders leerden hun kinderen de KJV-teksten uit het hoofd. De taal van de KJV is onderdeel geworden van hun geestelijke woordenschat. Het herinnert aan de prediking die zij van kinds af hebben beluisterd. Zo wordt de eerbiedige aanspreekvorm tot God (Thee/Thou) in het moderne Engels gemist.

Als tweede reden noemt Murray de vrees voor moderne theologische opvattingen van hedendaagse vertalers. Deze vrees wordt bevestigd door de ervaring dat kerken met nieuwe Bijbelvertalingen doorgaans de orthodoxe koers hebben verlaten. Bij de *oude vertaling* hoort in de praktijk vaak ook de *'oude' waarheid*. Nieuwe vertalingen gaan veelal gepaard met veranderingen in leer en leven.

Als derde reden wijst hij op de woord-voor-woord vertaling van de KJV. De meeste Amerikaanse Bijbellezers zijn niet op de hoogte van ingewikkelde vertaalprincipes, maar de doorsneekerkganger is van één ding wel overtuigd, namelijk dat de KJV getrouw is overgezet. Nieuwe vertalingen beschouwt men eerder als makkelijk leesbare interpretaties. Daarom verkiezen veel Amerikaanse lezers het stroevende 17e-eeuwse Engels boven de moderne Bijbeltekst.

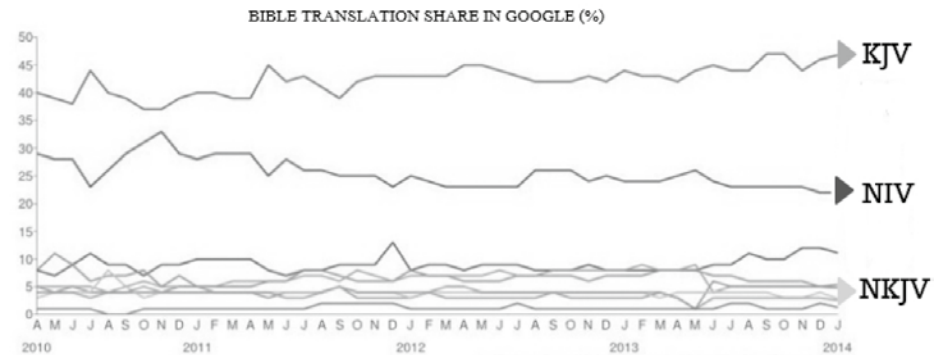
Wat kunnen we hiervan leren?

De uitkomst van het Amerikaanse onderzoek moge wel een signaal zijn voor onze Nederlandse situatie. Bijbelvertalingen proberen de mensen dichter bij de Bijbel te brengen, maar het tegendeel lijkt te gebeuren. Het blijft niet steken bij die ene nieuwe vertaling, maar het sleept over een breed front andere ontwikkelingen met zich mee. De meeste kerken waar nieuwe Bijbelvertalingen werden geïntroduceerd, vernieuwden ook in de leer, liturgie, ethiek en levensstijl. De Bijbeltaal vormt een weefwerk met de belijdenis en de puriteinse geschriften en vroomheid. Men kan daarin niet zomaar straffeloos veranderen, want dan scheurt het weefwerk. De vernieuwingsdrift komt vandaag als een boemerang op deze kerkelijke gemeenschappen terug, door een vervreemding van het

reformatisch getuigenis en zelfs ook van het Schriftgezag. Ik begrijp de worsteling van dr. De Vries wel, maar volg hem niet in zijn oplossing om dan maar de HSV te lezen. Het probleem zit vele malen dieper. De bekende Martin Lloyd-Jones noemde het een zaak van het h art en niet zozeer van de taal. Hij maande dat wij de Bijbel niet naar beneden moeten trekken (bring down) tot het volk, maar hen moeten optrekken (educate up) tot de verheven gedachten van de Godsopenbaring. Hier moeten we goed over nadenken!

De duidelijkheid van de Schrift

Is daarmee alles gezegd? Nee, zeker niet. *Claritas* (duidelijkheid) is een hoofdeigenschap van de Heilige Schrift. De Bijbel is duidelijk in wat ter zaligheid nodig is. De Reformatie zag het daarom als haar op-

De KJV is vergelijkbaar met de SV, de NIV met de Nieuwe Vertaling '51, en de NKJV met de HSV.

dracht de Bijbel door heldere vertalingen in de handen van het volk te leggen. Ten behoeve van deze duidelijkheid heeft de King James een geschiedenis van enige revisies achter de rug; de laatste stamt uit 1994. Wij bezitten de Statenvertaling in de revisie van 1888 en niet in de eerste editie

van 1637. Om deze duidelijkheid standvastig te bewaren, blijven wij juist daarom geroepen in onbruik geraakte uitdrukkingen en zinswendingen onder kerkelijke verantwoordelijkheid te heroverwegen. 'Opdat het navolgende geslacht die weten zou.' (Ps. 78:6)

RUBRIEK DICHTERBIJ DORDT [24]

Satanische lastering

400 JAAR - SYNODE VAN DORDRECHT

Uit het besluit van de DL: '...dat zij (= de leer van vrije genade) een oorkussen is voor het vlees en de duivel, en een burg des satans, waaruit hij alle mensen lagen legt, het merendeel van hen verwondt en velen van hen met de pijlen of van de wanhoop of van de zorgeloosheid dodelijk doorschiet...'

Het gaat over lasterlijke voorstellingen van verkiezing en verwerping. De lasteringen van de remonstranten - of hoe ze ook heten mogen - blijken onthullend en actueel te zijn.

Het gaat nu over nummer twee van de acht. Je weet wat 'een oorkussen' is: iets waar je met je oor en hoofd op ligt te slapen. De leer van Dordt wordt met zo'n oorkussen vergeleken. Ons 'vlees' kan hierop rustig gaan liggen en heerlijk (door)slapen. Met dit 'vlees' wordt bedoeld wie wij in Adam zijn geworden. Dus onze verdorven natuur met de begeerlijkheid der ogen en de begeerlijkheid des vleses

kan rustig blijven zoals ze is. Blijf maar rustig slapen in je zonden weeldeleventje. Maak je niet druk. Want alles ligt toch bij de verkiezende God vast. Daar hoeft je je niet druk over te maken. Je ziet wel wat er komt. Daar is toch niets aan te veranderen. Een kussen voor ons vlees! En ook is deze genadeleer van Dordt een oorkussen van de satan.

Wanneer jij er zo over denkt, dan heeft satan het met jou niet druk. Dan kan hij ook rustig slapen, want jij gaat op deze manier je eigen ondergang tegemoet. Satan maakt zich over jou ook niet druk, als je z  over Gods verkiezing denkt.

Over satan gesproken, in de derde lastering wordt de leer van Dordt nog gemener voorgesteld. Daarbij rust satan niet, maar hij is actief bezig, om misbruik te maken van de leer van verkiezing en verwerping. Gewoon beledigend is deze voorstelling van zaken!

De leer van vrije genade wordt vergeleken met een kasteel. Hierin huist... satan. Vanuit deze burcht smeedt hij zijn boze plannen en probeert hij de mens in zijn strikken te vangen. Hij schiet vanuit dit bastion op alle mensen en hij treft doel. Let erop, 'het merendeel' wordt verwond en velen worden doorgeschoten met zijn vurige pijlen. Pijlen die brengen tot wanhoop of tot zorgeloosheid. Vanuit dit kasteel behaalt satan zijn overwinningen. Zijn listen missen hun uitwerkingen niet! De leer van Dordt is dus als een burcht van satan.

Wat een lasterlijke voorstelling...! Je moet maar durven. Helaas komen deze praktijken voor. Maar daarvan is Dordt niet de schuld, maar de satan die lasterlijk de leer van vrije genade misbruikt; de verkeerde voorstellingen ervan bevordert. Met alle droeve gevolgen van dien.

Doorzie deze praktijken toch! En zorg dat je goed weet wat Gods verkiezende liefde positief inhoudt. Wat die voor jou kan betekenen: genade die God aan niemand schuldig is (DL II, 7) en toch aan de grootste der zondaren kan en wil geven, ook al is satan nog zo machtig en listig. Van het mooiste maakt hij het smerigste. Van de waarheid maakt hij de leugen. Doorzie hem toch!

v. A.

In enkele artikelen willen we stilstaan bij de oproep vanuit de Schrift tot het bewaren, behoeden en beschermen van wezenlijke dingen, zoals het hart, het verbond, en andere zaken die het bewaren waard zijn.

Behoed het hart

‘Behoed uw hart boven al wat te bewaren is, want daaruit zijn de uitgangen des levens’.

Spreuken 4:23

Niemand zal toch denken dat het in deze tekst gaat over het belangrijkste orgaan dat een mens in zich omdraagt. Toch willen we daar ons uitgangspunt nemen, omdat de Schrift spreekt van ‘een hart’.

ds. H. Hofman,
Kalamazoo (VS)

Dan denk je misschien onwillekeurig toch aan dat eerste orgaan in het menselijk lichaam dat leeft (of klopt) en het laatste dat sterft. Een chirurg kan een been amputeren, een nier verwijderen, een stuk van de maag weghalen, maar het hart verwijderen, leidt onherroepelijk tot de dood. Het hart is onmisbaar. Daarom wordt het voorbeeld van het hart gebruikt om de immens geestelijke waarde ervan uit te drukken.

De Bijbel spreekt veel over het hart van de mens. Het is de plaats waar de diepste roerselen van een mens gevormd worden. De emoties, de gedachten en de wil. Begrip, motieven, verlangens, gevoelens en beslissingen, ze komen allemaal uit het hart. Simson verklaarde Delila zijn ganse hart, zo lezen we in Richteren 16:17. Nadat zijn ziel verdrietig werd, tot stervens toe,

vertelde hij haar dus zijn diepste geheim, álles. David zei in zijn hart: ‘Nu zal ik een der dagen door Sauls hand omkomen’. Alle moed zakte hem in de schoenen. En wat bedoelt de Heere als Hij zegt: ‘Mijn zoon, geef mij uw hart?’ Nee, dan gaat het niet om het belangrijkste orgaan van het menselijk lichaam, maar om uw ziel. Het duidt op de diepste gronden van uw en mijn bestaan.

Kwade gedachten

Het moet ons opvallen dat de Bijbel consistent niets goeds schrijft over ons hart. Het feit dat de Heere evenwel om dit hart vraagt, doet hier niets van af. De Heere vraagt ook geen ‘goed hart’. God kent als geen ander ons hart en doorgrondt ons verloren bestaan. De Heere Jezus zegt van het hart dat er uit voortkomen kwade gedachten, overspelen, hoererijen, dood-

slagen, dieverijen, gierigheden, boosheden, bedrog, ontuchtigheid, een boos oog, lastering, hovaardij en onverstand. In Ezechiël lezen we over het hart dat van steen is, en de Heere belooft een vlesens hart te geven. Jeremia spreekt over het hart dat arglistig is, meer dan enig ding, ja dodelijk is het; wie zal het kennen? De woorden van John Flavel spreken boekdelen: ‘De grootste moeilijkheid in de bekering is om het hart in te winnen voor God, en om het na de bekering te houden bij God’.

We worden opgeroepen ons hart te behoeden en te bewaren. Behoeden en bewaren doen we met dingen die grote waarde hebben. Of met dingen die zwak en kwetsbaar zijn. Zo vraagt de Heere dat wij ons hart bewaren. Dat is wat anders dan koesteren of vertroetelen. Behoeden en bewaren wil zeggen: wees er zuinig op, ga er behoedzaam mee om. Immers, daaruit zijn de uitgangen des levens! Alles wat er ingaat en wat er uit komt, omvat ons leven. Beslissingen voor het leven liggen er in opgeslagen. Wees daarom voorzichtig met wat we er inlaten. Alles wat we er in toelaten, wordt namelijk ‘opgeslagen’. Alles wat we zien, horen of voelen, krijgt een plaats. Behoeden wil dan zeggen: Bewaar het hart in een staat van kennis, de kennis van Gods wil en wet. Bewaar het onder de autoriteit van het Woord: ‘Alzo zegt de HEERE’. Laat de gevoelens onderworpen zijn aan de eis van het Woord: Zoekt en bedenkt de dingen die boven zijn, waar Christus is, zittende aan de rechterhand Gods (Kol. 3:1-2).

Een rein hart

Het nieuwe hart, door Gods Geest gewerkt, is nodig voor een ieder die dit leest. Maar ook na ontvangen genade blijft nodig wat David bad: ‘Schep mij een rein hart, o God, en vernieuw in het binnenste van mij een vasten geest’ (Ps. 51:12).

Tenslotte, bedenk dat er één is die ons hart óók kent. Dat is de duivel. Juist omdat hij het hart goed kent en zo goed bewaakt, moeten wij het nóg beter bewaren. De boze weet: als ik het hart nú reeds heb, is het later nog gemakkelijker het te houden en te bewaren. Vandaar de ernstige en welmenende raad: Bewaár uw hart en gééft Mij uw hart.

Charles Bridges schreef: ‘Bescherm de fontein, opdat de wateren niet vervuild worden’. En de veiligste plaats voor het hart is de Schuilplaats des Allerhoogsten.

(wordt vervolgd)

Onmogelijk

P.C. Beeke, Middelburg

Ik open mijn Postvak IN en lees twee vragen. 'De Heere Jezus zegt dat we volmaakt moeten zijn, terwijl we dat niet kunnen. Vraagt Hij iets onmogelijks?' (vraag 1) 'Kan ik, onvolmaakt mens, oprecht bidden tot God?' (vraag 2)

Volmaakt moeten zijn en niet kunnen, een moeilijke tegenstelling. Wil je een eerlijk antwoord? Hij Die altijd de waarheid spreekt, mag het zeggen. Dan weten we het zeker. We zoeken in Gods eigen Woord en luisteren gehoorzaam. Vraagt Hij iets onmogelijks van ons? Het antwoord staat in de Heidelbergse

Catechismus. Hoor maar: wat God eist (vraag 4) – of ik dat kan (5) – aan wie dat ligt (6) – waar die onmacht vandaan komt (7) – of ik alleen kwaad doe (8) – is dat eerlijk? (9). Precies jouw vraag! Lees de antwoorden met Bijbelse bewijsteksten. Dus: God blijft eisen wat wij om eigen schuld niet meer kunnen. 'Betaal Mij, wat gij schuldig zijt'. Het Bijbelse antwoord (*antwoord 1*).

binnenhaalt. Wat wél? Zonder rechten voor God komen - vragen wat Hij voor mij nodig vindt - Uw

wil geschiede - klein als de knecht en maagd van Psalm 123. Hoor Jezus Zelf bidden in Gethsémané: 'Niet, gelijk Ik wil, maar gelijk Gij wilt'. GóD mag het zeggen. De discipelen vinden het ook moeilijk. Zij hebben Zijn gebed zo nodig. Jij ook?

Oprecht bidden, is dat nu jouw probleem? Je bent niet de enige. Paulus kon het ook niet. 'Wij weten niet, wat wij bidden zullen, gelijk het behoort'. En de discipelen: 'Heere, leer ons bidden'. Dus geen verlang-lijst van wensen en hopen dat je het maximale

Kan ik oprecht bidden? Bidden zonder oprechtheid klinkt al vreemd. Het kan niet! Zet vanavond maar gerust bovenaan je bedel-lijstje: leer mij bidden. Onmogelijk? Dat is waar, maar bij God zal geen ding onmogelijk zijn. Om Jezus' wil (*antwoord 2*).

vervolgverhaal

27

Palko de kleine evangelist

J.W. van den Berg

'Dag oom Liska, ik moet nu eerst helemaal naar beneden en dan ga ik naar het huis van vader Malina.'

Liska kijkt de kleine jongen na, een diepe rimpel in z'n voorhoofd. 'Wat zei hij nou? Christus heeft zijn zonden vergeven? Welke zonden? Ik betwijfel of hij ooit zonden gedaan heeft! O, had ik ook maar diezelfde zekerheid van vergeving die hij schijnt te hebben. Maar een man als ik, die zoveel kwaad heeft bedreven en zulke vreselijke dingen heeft gedaan! Wie kan er nou zeker zijn van vergeving? Wij gaan te biecht omdat onze voorvaders het ook deden. Nu komt Palko om me te vragen of de priester werkelijk de zo noodzakelijke macht heeft om ons vergeving te schenken. Dat heeft vader Malina toch

verklaard voor het altaar? 'Ik-als-de-dienaar-van-God-verklaar-u-krachtens-mijn-heilige-dienst-dat-uw-zonden-uvergeven-zijn!' Het is dus duidelijk dat hij het recht daarvoor heeft. Het is zoals het is en waarom zou ik mijn hersens pijnigen met de vragen die Palko stelt?' Liska recht zijn rug en slaat de weg in naar de kerk. Over een half uur begint de dienst. 'Vooruit, weg met al die muizenissen'. Als Palko bij de pastorie komt, ziet hij dat het grote hek achter het huis openstaat. Als hij door de tuin loopt, is hij vlugger bij de keukendeur dan dat hij gewoon via de voordeur aanklopt. Wat aarzelend loopt

hij de laan op die door de pastorietuin leidt. Wat een fruitbomen heeft vader Malina! En wat hangen ze vol, vooral de perenbomen! Als hij even aarzelt of hij een zijpaadje in zal slaan, ziet hij ineens vader Malina aankomen. De priester ziet er veel ouder uit dan hij werkelijk is. Dat komt niet alleen door zijn volle grijze haardos, maar vooral door zijn bleek gezicht vol zorgplooien en rimpels. Palko kust de hand van de geestelijke, zoals zijn grootvader hem dat geleerd heeft. 'Hij is een dienaar van God, Palko, onthoud dat goed!'

Boekennieuws

"Christuskennis en de toegang tot het Heilig Avondmaal", ds. C.J. Meeuse; uitg. Gebr. Koster, Barneveld; 79 blz.; € 10,90.

Christuskennis en de toegang tot het Heilig Avondmaal

Is de kennis van Christus noodzakelijk om een goddelijk recht te bezitten toe te treden tot het Heilig Avondmaal? Dat is een vraag die bij de bediening van het sacrament steeds weer naar voren komt. Kan men zonder kennis van Christus toch met vrucht Avondmaal vieren? Als men Christus kent, moet men dan ook altijd vanzelfsprekend deelnemen aan het Heilig Avondmaal?

Het zijn vragen als deze waarover ds. C.J. Meeuse op een ambtsdragersconferentie op Walcheren heeft gesproken. In het boekje dat hier besproken wordt, vindt men een weergave daarvan. De lezing van ds. Meeuse wordt uitgewerkt met aan het einde de vragen die op de conferentie zijn gesteld, met de antwoorden die daarop zijn gegeven.

Wanneer mag er gesproken worden over Christuskennis? Duidelijk wordt uiteengezet dat de Heilige Geest in het hart eerst overtuigt van zonde en schuld. 'Hoe zou iemand naar het Heilig Avondmaal durven gaan, die daar een indruk van heeft en geen enkele bewuste kennis van Christus heeft? Zal men niet vrezen door het vuur van Gods heiligheid verteerd te worden? Maar ook zonder kennis van Christus kan men geen Avondmaal houden, want Hij is de Gastheer. In dat verband stelt ds. Meeuse het volgende: 'De predikant die nodig is, mag echter wel zo laag afdalen, dat hij daarbij betreft degenen die door genade een honger en dorst naar de gerechtigheid kregen. Maar dan zal zijn nodiging duidelijk een nodiging tot Christus en Zijn verdienste moeten zijn, want alleen als men daarheen zijn toevlucht neemt, kan men met zegen aan de maaltijd van Christus aanzitten.'

Er wordt voor gewaarschuwd met een verstandelijk redeneren over deze tere dingen toe te treden, zonder dat men als een totaal verloren zondaar waarlijk de toevlucht heeft genomen tot Christus. Ds. Meeuse maakt duidelijk dat er onderscheid is in de kennis van Christus, dat er verschillende geloofsoefeningen zijn. Moet men tot de verzekerdheid van de vergeving der zonden gekomen zijn om deel te nemen? Het is een grote genade daar geloofskennis van ontvangen te hebben, maar het Avondmaal is niet alleen voor verzekerde christenen.

Ik besluit deze korte boekbespreking in dit verband met een citaat van ds. Meeuse: 'Men neemt de toevlucht door het geloof - dat slechts middel is - alléén tot de verdienste van Christus. Men moet hier niet denken dat volle verzekerdheid van het geloof vereiste is... Het gaat hier niet om de kwantiteit (hoeveelheid), maar om de kwaliteit (of het echt is) van het geloof.'

Met nadruk wordt erop gewezen onszelf niet te bedriegen met een toetreding tot de tafel des Heeren zonder een goddelijk recht ontvangen te hebben. Zeer terecht wordt er verschil gemaakt tussen de nodiging van het Evangelie en de nodiging tot het Avondmaal. Separatie is in deze oppervlakkige tijd meer dan ooit noodzakelijk. Het mag duidelijk zijn dat ik dit boekje van harte ter lezing wil aanbevelen.

ds. J.J. van Ekeveld, Zeist

Boekaankondiging

"Wees bereid", C.H. Spurgeon; uitg. De Banier, Apeldoorn, 158 blz.; € 13,95. Dit boek bevat 52 korte overdenkingen uit het maandblad "The Sword and the Trowel", dat uitgegeven werd door C.H. Spurgeon. Vertaald door T. van der Plas.

"De Parel van grote waarde", Thomas Boston; uitg. Den Hertog, Houten, 120 blz.; € 14,50. Zes avondmaalspreken van de Schotse predikant Thomas Boston. Vijf ervan verschijnen voor het eerst in het Nederlands. Uit het Engels vertaald door P.J. Valk.

"Hopeloos, weergaloos, eindeloos", ds. J. van Haaren; uitg. Gebr. Koster, Barneveld; 98 blz.; € 12,50. Vanuit drie gelijkenissen trekt ds. J. van Haaren lessen tot waarschuwing aan onbekeerden, tot bemoediging van naamlozen en tot opscherping van verachterden in de genade. Vanuit zijn Schriftuurlijke prediking komt de zielsbevinding op, die de legering van Sion verklaart.

"Het gedierte des velds" (deel 3), ds. B.J. van Boven; uitg. Gebr. Koster, Barneveld; 102 blz.; € 11,90. Ds. B.J. van Boven staat in dit deeltje stil bij het onderwijs dat de Heere aan Sálomo geeft vanuit de natuur. Hierin worden dit maal het paard, de ree en de vos op een aansprekende wijze onder de aandacht gebracht.

"Ruth", ds. J. van Rijswijk, uitg. Lucas Boeken Tholen;, 201 blz.; € 17,50. Ds. J. van Rijswijk schreef vijftien preken over het boek Ruth. De preken zijn geschikt voor de leesdienst en voor persoonlijk gebruik. Het boek is te bestellen via de webshop van ZGG, of op tel. 0348-489950.

"David, de zoon van Isai" (deel 6), ds. P. Blok; uitg. Gebr. Koster, Barneveld; 147 blz.; € 14,90. Deze bundel bevat tien preken die handelen over het verblijf van David in Ziklag, de onenigheid met de Filistijnse vorsten en hoe hij zich sterkt in de Heere zijn God als hij Ziklag verbrand terugvindt. Een helder en vertrouwd geluid van een 98-jarige(!) dienaar des Woords.

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Aangenomen:

Naar Scherpenisse, kandidaat M. Blok te Ermelo, die bedankte voor de overige op hem uitgebrachte beroepen; naar Werkendam, kandidaat H.J. Agteresch te Capelle a/d IJssel, die bedankte voor de overige op hem uitgebrachte beroepen; naar Zwijndrecht, kandidaat H.E.P. Fortuyn te Vianen, die bedankte voor de overige op hem uitgebrachte beroepen.

Beroepen:

te Groningen, ds. A.T. Vergunst te Waupun (Wisconsin, VS); te Houten, ds. P.G. Heijkamp te Emmeloord; te Stolwijk, ds. A.T. Huijser te Sliedrecht.

CLASSICAAL EXAMEN

KANDIDAAT H.E.P. FORTUYN

Op zaterdag 7 juli 2018 vindt het classicaal examen plaats van kandidaat H.E.P. Fortuyn, die het beroep van de gemeente Zwijndrecht heeft aangenomen. Deze vergadering van de classis Ridderkerk wordt gehouden in de Bethelkerk van de Gereformeerde Gemeente te Ridderkerk. Aanvang: 9.00 uur.

DOVDIENST TE MIDDELBURG

Op zaterdag 7 juli hoopt ds. M. Karens voor te gaan in een aangepaste kerkdienst voor doven en slechthorenden in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Middelburg-Zuid. Deze dienst begint om 15.00 uur. Horenden zijn eveneens hartelijk welkom.

'GOEDE KOSTER IS GOEDE LASTPOST'

Veiligheid is een belangrijk onderwerp voor kosters van de Gereformeerde Gemeenten. Dit bleek tijdens de 8^e kostersdag in Werkendam.

Kosters uit alle delen van het land, van Hoogeveen tot Terneuzen, verzamelden zich op de tweede zaterdag van juni in het kerkgebouw van de gereformeerde gemeente in Werkendam. In totaal 250 kosters, hulpkosters en hun partners. De jongste aanwezige koster was 22 jaar (Nijkerk), de oudste 82 (Terneuzen). Het werd een dag vol ontmoet-

tingen, een bijzonder buffet en praktische presentaties. De organisatoren Aart van Beek, koster van de gereformeerde gemeente van Apeldoorn, en zijn collega Ries Havenaar uit Benthuizen, spreken van een traditie. De datum voor de volgende kostersdag is al geprikt: zaterdag 6 juni 2020. De bijeenkomst met als thema Veiligheid werd geopend door ds. M. Karens. De vroegere predikant van Werkendam wees vanuit Psalm 91:1 op de veiligheid die te vinden is in de schuilplaats van de Allerhoogste en de schaduw van de Almachtige. 'Die schuilplaats en die schaduw is de Heere Jezus Christus. Ik hoop dat u niet alleen veel verkeren mag in het huis des Heeren, maar ook mag zitten in die Schuilplaats.'

Vrijwilligers

De juristen Christian van Bommel en Paul Visser van het kantoor Moree Gelderblom Advocaten in Rotterdam, informeerden de kosters over aansprakelijkheid voor vrijwilligers. Een recente uitspraak van de Hoge Raad in een aansprakelijkheidskwestie kan namelijk grote gevolgen hebben voor de inzet van vrijwilligers in de kerk. Als er iets misgaat met vrijwilligers die actief zijn voor de kerk, dragen de kerken de verantwoordelijkheid, was de conclusie van beide juristen. De Hoge Raad, het hoogste Nederlandse rechtsorgaan, deed in december 2017 uitspraak in een kwestie rond de rooms-katholieke parochie in Duiven. Een vrijwilliger van die parochie viel in september 2012 van het dak van het portaal van de Werenfriedkerk in Westervoort toen hij hielp bij het aanpassen van de verlichting van de kerktoren. De man raakte daardoor invalide. Volgens de Hoge Raad is het kerkgenootschap in deze kwestie op dezelfde manier aansprakelijk als wanneer de man een dienstbetrekking had bij de parochie.

Van Bommel en Visser adviseerden om één keer per jaar het werk van de kerkelijke vrijwilligers te inventariseren en de risico's inzichtelijk te maken. Een goede koster is een goede lastpost. Stel vragen bij alles wat er in en om uw kerkgebouw gebeurt. Bovenal moet het werk van vrijwilligers en hun bescherming een plek in de gebeden krijgen. Ook raadden ze aan om de vrijwilligers een vrijwilligersovereenkomst te laten tekenen.

Het Deputaatschap Kerkelijke Dienstverlening werkt aan het opstellen van een concept-overeenkomst.

Hek

Flink wat kerkgebouwen van de Gereformeerde Gemeenten zijn tijdens de dienst gesloten en voorzien van cameratoezicht, zo bleek tijdens de presentatie van Christian van der Weele, veiligheidscoördinator van de gereformeerde gemeente in Nunspeet. 'Om iedereen 's zomers overeind te houden, blijven bij ons de deuren open', meldde een van de kosters. 'Het hek om de kerk gaat wel dicht.'

De meeste aanwezige kosters waren het erover eens dat de veiligheid van kerken onder druk kan komen te staan en dat het goed is om tijdig maatregelen te nemen. Dat een koster er daarbij soms alleen voor staat, bleek ook. 'Onze kerkenraad heeft er geen oog voor'. Opvallend was dat er in veel gemeenten geen commissie veiligheid is. De gereformeerde gemeente in Nunspeet heeft een volledig veiligheidsplan dat via het Kerkelijk Bureau in Woerden gedeeld kan worden.

Ds. Karens sloot de kostersdag af met het laten zingen van Psalm 84:5 en eindigde met dankgebed.

Riekelt Pasterkamp

MUTATIES KERKELIJK JAARBOEK 2018

* Pag. 52, **EMERITAATSPREDIKANTEN.**

Het juiste adres resp. telefoonnr. van ds. C. Neele is: Vlietlaan 2, 2986 AZ Ridderkerk, (verpleeghuis Salem), (0180) 452313.

* Pag. 279, **gemeente SPRANG-CAPELLE.**

Scriba is nu: L. Kranendonk, Jan Steenstraat 13, 5161 ET, Sprang-Capelle, (0416) 275169, gergemsprangcapelle@gmail.com.

VAN DE REDACTIE

De Saambinder verschijnt **niet** op 2 augustus a.s. Het nummer van 26 juli geldt dus voor twee weken.

Berichten

DATABASE VAN PLEEGGEZINNEN

Het Deputaatschap Diaconale & Maatschappelijke Zorg van de Gereformeerde Gemeenten heeft besloten een database te maken van pleeggezinnen binnen de reformatrische gezindte. De uitvoering daarvan ligt bij Stichting De Vluchtheuvel.

Deze stichting wil pleeggezinnen vragen hierop te reageren om zodoende een overzicht te creëren waardoor vraag en aanbod beter op elkaar aansluiten. U kunt reageren op jebbers@stichtingdevluchtheuvel.nl

VAN DE CGO

Institutie cursus

De CGO verzorgt in Goes en Veenendaal een Institutie cursus voor belangstellenden. Tijdens deze cursus van tien lesavonden wordt de Institutie van Calvijn behandeld. Docent in Goes: drs. J. van Mourik. Docenten in Veenendaal: drs. H.R. Keurhorst en drs. J.N. Mouthaan. De cursisten krijgen een reader bij de lessen. Start cursussen: 25 september (Goes) en 11 september (Veenendaal). Schrijf u snel in. De lesdata en een overzicht van de lesstof kunt u vinden op de website: www.cgo.nu.

Welkom op een van de C-cursussen

De C-cursus is een verdiepingscursus en wordt gegeven op de locaties Amersfoort, Dordrecht en Goes. Tijdens deze eenjarige cursus van 9 lesochtenden (18 lessen) wordt een aantal lessen Bijbelkunde gegeven en lessen die in het teken staan van 400 jaar Nationale Synode van Dordt. Docenten zijn o.a. ds. G.J. van Aalst, ds. J.J. van Ekeveld, dr. W. Fieret, dr. C.A. de Niet, ds. D. de Wit e.a. Meer informatie is te vinden op onze website. Schrijf u z.s.m. in. Zie: www.cgo.nu

ZANGAVOND TE ZWOLLE

Psalmzangavond met en voor mensen met een beperking op woensdag 11 juli, aanvang 19.30 uur, in de kerk van de Gereformeerde Gemeente te Zwolle, m.m.v. het gasten koor IJsselvlied uit Wezep, het samengesteld gemengd koor Bel Canto uit Zwolle en Met hart en stem uit Emmeloord, en de organisten Steven van Middendorp en Andries van Vliet. Algehele leiding en Bijbelvertelling: student J. Beens. Collecte t.b.v. vakantieweken voor mensen met een beperking.

ZINGEN VOOR DE ZENDING

In het najaar start een zending koor dat vijf zending savonden zal verzorgen op diverse plaatsen in ons land. Het repertoire zal bestaan uit zending psalmen en bekende zending gezangen.

We willen iedereen, d.w.z. 15-jarigen en ouder, uitnodigen om zich aan te melden voor deelname aan dit zending koor.

Meld u nu aan via www.zending koor.nl; op deze website staan ook alle oefenlocaties aangegeven.

ZEEHONDENTOCHT TE YERSEKE

Op woensdag 18 juli organiseert de activiteitencommissie Gereformeerde Gemeente Yerseke weer een zeehondentocht. Vertrek vanaf de Meerpaalweg te Yerseke om 12.00 uur (inschepen vanaf 11.30 uur). De rondvaart duurt ca. 2,5 uur. Deelnamekosten: volwassenen € 12,50, kinderen t/m 12 jaar € 7,50. De netto-opbrengst is t.b.v. bouw nieuwe kerk. Reserveren kan tot uiterlijk zaterdag 14 juli via info@nieuwbouwgergemeyerseke.nl of 06 23170942.

Kerkdiensten

ZONDAG 8 JULI 2018

Aagtekerke 9.30 en 19.00 uur ds. A.P. Baaijens; Aalst 14.30 uur ds. P. Mulder; Alblasserdam 14.30 uur (H.D.) ds. E. Bakker; Alphen a/d Rijn 18.30 uur kand. H.E.P. Fortuyn; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Amsterdam 18.30 uur ds. R. Kattenberg; Apeldoorn 10.00 en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; Barendrecht 10.00 uur ds. J. Mijnders en 15.30 uur ds. A.T. Huijser; Barneveld-Centrum 9.30 (H.A.) en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. J. van Laar; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. A. Schreuder; Benthuizen 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Berkenwoude 19.00 uur ds. G. Clements; Bodegraven 10.00 (H.A.) en 17.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Borssele 9.30 en 18.00 uur ds. D. de Wit; Boskoop 9.30 en 16.30 uur ds. J.J. Tanis;

Brakel 10.00 en 18.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Capelle a/d IJssel-West 17.30 uur ds. M. Joosse; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Delft 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; Doetinchem 15.00 uur ds. A. Schreuder; Dordrecht 9.30 (H.A.) en 17.00 uur ds. W. Silfhout; Elspeet 11.30 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 9.30 en 16.00 uur (H.D.) ds. P.G. Heijkamp; Enkhuizen 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enter 9.30 en 18.30 uur ds. B. van der Heiden; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. J.B. Huisman; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. C. Hogchem; Goes 9.30 en 14.00 uur ds. M. Joosse; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 (H.D.) en 16.30 uur ds. G. Clements; 's-Gravenpolder 14.00 uur ds. D. de Wit; 's-Gravenzande 9.30 uur ds. J. Driessen; Haamstede 10.00 en 18.30 uur ds. C.J.

Meeuse; Hendrik-Ildo-Ambacht 10.00 en 16.30 uur ds. M.H. Schot; Herkingen 14.30 uur stud. P.C. Vlot; Hilversum 19.00 uur ds. W. Visscher; Hoogeveen 19.00 uur (H.D.) ds. A. Schot; Houten 10.00 uur ds. W. Harinck en 18.30 uur stud. G.P. van Nieuw Amerongen; Kampen 9.30 en 15.30 uur ds. J. IJsselstein; Kamperland 14.00 uur ds. G.J. Baan; Kapelle-Biezeling 15.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Katwijk aan Zee 10.00 en 16.00 uur kand. H.E.P. Fortuyn; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 10.00 uur ds. C. Harinck en 14.30 uur ds. S. Maljaars; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur (H.D.) ds. C. van Ruitenburg; Kruijningen 9.30 en 14.00 en 18.00 uur ds. C. Sonneveld; Leerdam 10.00 uur ds. J. Schipper; Leiderdorp 15.30 uur ds. W.A. Zondag; Lelystad

16.00 uur ds. R. Kattenberg; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. G.J.N. Moens; Marknesse 15.30 uur kand. H.J. Agteresch; Meeuwen 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Meliskerke 9.30 en 19.00 uur ds. S. Maljaars; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 en 16.00 uur ds. J.W. Verweij; Moerkapelle 19.00 uur ds. M.H. Schot; Naaldwijk 19.00 uur ds. W. Harinck; Nieuwdorp 9.30 en 18.30 uur ds. A.J. de Waard; Nieuwer ter Aa 15.30 uur ds. J.B. Huisman; Nieuwerkerk 14.30 uur ds. K. Boeder; Nieuwe-Tonge 10.00 en 18.00 uur stud. P.C. Vlot; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur ds. A.J. Gunst; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. A. Schot; Oostburg 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; Oosterend 10.00 en 16.30 uur ds. A. Vermeij; Oosterland 14.30 uur ds. C.J. Meeuse; Oostkapelle 9.30 en 16.00 uur ds. C. van Krimpen; Opheusden 10.00 en 17.30 uur ds. W. Mouw; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur ds. G. Pater; Oudemirdum 9.30 en 19.00 uur kand. H.J. Agteresch; Oude-Tonge 14.30 uur ds. D.W. Tuinier; Poortugaal 15.00 uur ds. G. Pater; Puttershoek 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; Rhenen 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur kand. M. Blok; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 en 15.30 uur stud. G.P. van Nieuw Amerongen; Rijsen-Noord 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. C.A. van Dieren; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. S.W. Janse; Rilland-Bath 14.00 uur ds. A.J. de Waard; Rotterdam-Alexanderpolder (zie Rotterdam-Centrum); Rotterdam-Centrum 19.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 16.30 uur ds. G. Hoogerland; Rotterdam-Zuidwijk 19.00 uur ds. G.J. Baan; Sint Annaland 18.00 uur ds. C. Harinck; Sint Philipsland 14.30 uur ds. P.D. den Haan; Sliedrecht 9.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 15.00 uur ds. F. Mulder; Sprang-Capelle 19.00 uur ds. L. Blok; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. J.B. Zippro; Terwolde - De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. E. Hakvoort; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. P. Mulder; Urk 10.00 (H.A.) en 17.00 uur ds. A. Verschuure; Utrecht 12.30 uur ds. W.A. Zondag en 19.00 uur ds. B. Labee; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. E. Bakker; Veendam 9.30 en 16.00 uur ds. G.J. Baan; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. D.W. Tuinier; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. H. van der Heiden; Werkendam 15.00 uur ds. J. Schipper; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Kok; Westzaan 19.00 uur ds. G.J.N. Moens; Wierden 15.00 uur ds. S.W. Janse; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. W.A. Zondag; Wolphaartsdijk 9.30 en 18.00 uur ds. M. Karens; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Zwijndrecht 14.30 uur kand. M. Blok; Zwolle 19.00 uur ds. R.A.M. Visser.

DINSDAG 10 JULI 2018

Aalst 19.30 uur ds. J.J. Tanis; Alblasserdam (in het kerkgebouw G.G. H.I. Ambacht) 14.30 uur (bevestiging) ds. B. van der Heiden en 19.00 uur (intredienst) ds. C. Sonneveld; Enter 19.30

uur ds. A. Verschuure; Middelburg-Centrum 19.30 uur stud. G.P. van Nieuw Amerongen; Poortvliet 19.30 uur ds. C.A. van Dieren.

WOENSDAG 11 JULI 2018

Den Helder 19.30 uur ds. P. Mulder; Drachten 19.30 uur ds. G. van Manen; Goes 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; 's-Gravenzande 19.45 uur ds. A.P. Baaijens; Hoofddorp 19.45 uur ds. J.M.D. de Heer; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. J. Schipper; Leerdam 19.30 uur ds. J. van Laar; Meeuwen 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Melissant 19.30 uur ds. K. Boeder; Middelharnis 19.30 uur ds. M. Joosse; Ooltgensplaat 19.30 uur stud. G.P. van Nieuw Amerongen; Opperdoes 19.30 uur ds. W. Visscher; Oudemirdum 19.30 uur ds. D. de Wit; Poederoijen 19.30 uur ds. A. Schreuder; Stolwijk 19.30 uur ds. G.J.N. Moens; Utrecht 15.00 uur ds. C. Harinck en 19.30 uur (intredienst) ds. W. Harinck; Waardenburg 19.30 uur ds. C. Sonneveld; Westzaan 19.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Wolphaartsdijk 19.30 uur ds. B.J. van Boven.

DONDERDAG 12 JULI 2018

Ermelo 19.30 uur (voor de zending) ds. L. Blok; Herkingen 19.30 uur ds. S. Maljaars; Kootwijkerbroek 19.30 uur ds. G. Beens; Krabbendijke 13.45 uur (huw.bev.) ds. C. Sonneveld; Naaldwijk 19.45 uur ds. F. Mulder; Nieuw-Beijerland 13.30 uur (huw.bev.) ds. G.W.S. Mulder; Nieuwer ter

Aa 19.30 uur ds. C. Hogchem; Opheusden 19.30 uur ds. A. Schot; Ridderkerk-Slikkerveer 19.30 uur (voor de zending) ds. J. IJsselstein; Scherpenzeel 13.30 uur (huw.bev.) ds. G.J. van Aalst; Soest 19.30 uur ds. A.T. Huijser.

VRIJDAG 13 JULI 2018

Barneveld-Zuid 14.00 uur (huw.bev.) ds. J.M.D. de Heer; Hendrik-Ido-Ambacht 13.30 uur (huw.bev.) ds. M.H. Schot; Krabbendijke 14.00 uur (huw.bev.) ds. C. Sonneveld; Nunspeet 15.00 uur (huw.bev.) ds. J. van Laar.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 8 JULI 2018

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 uur evang. S. de Visser; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 uur evang. J. Krijgsmann en 17.00 uur evang. S. de Visser; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur evang. G. Baan; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Advertenties

**Goedeboeken
nieuw en tweedehands
Kerkbuurt 30, Sliedrecht
0184-769003
www.goedeboeken.nl**

Van Horssen bv
BOEKHANDEL & UITGEVERIJ

Dorpsstraat 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 - info@van-horssen.com
www.van-horssen.com

Het juiste adres voor:
Bijbels, Theologische boeken, Leesboeken
voor jong en oud, Voordeelboeken,
Tweedehands, CD's en bladmuziek.

OOSTENRIJK, vanaf €495,- huurt u
een **stacaravan op gezinscamping**.
Recreatieteam, kerkdiensten, zon,
water en bergen. Info: 055-3030083
www.es-vakanties.nl

**Fietstocht DV 14 juli t.b.v. nieuwe
schoolplein Calvijnsschool Edeveen**
Start: 9.30 - 11.00, De Zicht 3, Edeveen
P: GGiN, Hoofdweg 187, Edeveen
€ 5,- pp, max. € 20,- per gezin
Fietshuur mogelijk, reserveren:
actie@calvijnsschool-ederveen.com
06-17542400 / 06-12643871

ZOEKT U EEN MOOIE PVC VLOER?

Vanaf € 49,95 all-in per m2.
Onze collectie laten wij graag zien!
Advies aan huis, de beste showroom.
Landelijke dekking. T: 06-19557166
WWW.DEVLOERENKONING.NL

Annette van Maaren (Msc.)
Reformatoerisch Psycholoog

Haastrecht Oudewater
Montfoort Gouda
0348-558000 of 06-42504158
www.phhaastrecht.nl

Psychologische Hulpverlening

Goedkope vakantie op de Veluwe:

Te huur onze royale middenwoning in Barneveld voor gezin. Wk 32 en 33. Tel: 0342-422219

Met vakantie ??

Lees eens een goed boek aan de hand van vragen

Zo wordt uw tijd prettig én nuttig besteed!

Zie ons uitgebreide aanbod op

www.cursussenoudvaders.nl

tel. 0118-583025 / 0172-532796

Luxe compleet ingerichte SAFARITENTEN op campings in Drenthe en op de Veluwe.
www.sfeertent.nl Nu lastminutes!

LASTMINUTE: boek in juli/aug met 30% korting uw vakantie op onze gezellige camping! Safaritent/stacaravan/kampeerplaats.
www.dewelblok.nl Tel 0111-482523

Psychologenpraktijk
Brouwer

- Onderzoek
- Advies
- Begeleiding
- Behandeling

Hulpverlening aan kinderen, jongeren en volwassenen

Bij o.a.: ADHD · angst · burn-out · depressie · faalangst · fobie · gedragsproblemen · identiteitsproblemen · lichamelijke spanningklachten · negatief zelfbeeld · onzekerheid · opvoedingsproblemen · paniek · piekeren · PDD-NOS · relatieproblemen · slaapproblemen · stress · syndroom van Asperger.

Voor verdere informatie en aanmelding:

T 0180 - 42 69 55

E info@psychbrouwer.nl

I www.psychbrouwer.nl

Vestigingen in Ridderkerk, Barneveld en Meteren

Te huur in Kootwijkerbroek, gedeelte van onze woning. Vrij in en na de zomervakantie. Eigen ingang, douche en keuken. Ideaal voor een juf!
Info: 06-33173481

W werkmetalent.nl

RECEPTIONIST/TELEFONIST RMU - VEENENDAAL

RECRUITER SIRJON - RIDDERKERK

VAKANTIEKRACHTEN ZORG CEDRAH - ZWIJNDRECHT

VERPLEEGKUNDIGE / SPV IN OPLEIDING ELEOS - LELYSTAD

CREATIEVE ONLINE MARKETEER FLOREYS - HARDINXVELD

COÖRDINATOR ZORG SILOAH - RIJSSEN

HUIB RUIJGROK
ERFRECHT & NALATENSCHAPPEN

Juridisch advies en administratieve en praktische hulp bij:

- nalatenschappen
- testamenten
- erfbelasting
- bewind en executele

Burg. Houtkoperweg 7 4033 BJ Lienden
T 0344 745 104 M 06 19452290
info@huibruijgrok.nl www.huibruijgrok.nl

*Begravenisonderneming
de Jongh*

*Voor een waardige en stijlvolle verzorging
van alleen begravenissen*

Dag en nacht
persoonlijk
bereikbaar.

H. de Jongh
D.D.E. Meliëste
M.K. Lighthart
A.J. van Lieburg

Hardinxveld-Giessendam
0184 - 61 11 54

Waardenburg
0418 - 65 20 39

Werkendam
0183 - 70 10 17

Dordrecht e.o.
078 - 641 27 40

Nieuw-Lekkerland
0184 - 68 38 38

www.begravenisondernemingdejongh.nl

Van Kooten
TUIN & BUITEN LEVEN®

COLLEGA'S GEZOCHT!

Van Kooten Tuin en Buiten Leven is een dynamisch bedrijf dat gespecialiseerd is in de verkoop van blokhutten, chalets, tuinhout, terrasoverkappingen, tuinkamers, tuinmeubelen, barbecues en andere aanverwante artikelen. De onderneming is in 14 jaar tijd uitgegroeid tot marktleider in de Benelux. Momenteel heeft de organisatie 7 verkoopvestigingen, meerdere webshops en 2 logistieke centra. In de organisatie zijn ruim 70 mensen werkzaam.

Verkoopadviseur (o.a. Wommelgem)

In deze functie ben je medeverantwoordelijk voor de verkoop van onze producten. Je benadert en helpt klanten op een professionele en klantvriendelijke wijze. Je luistert naar wensen en creëert verkoopmogelijkheden, zowel in de showroom als op locatie. Je adviseert, inspireert en begeleidt klanten, stelt offertes en verkoop-overeenkomsten op en zorgt voor een perfecte afwerking hiervan. Je bent in staat om met targets te werken, acquisitie te plegen en proactief mee te denken bij de verdere ontwikkeling van de verkooporganisatie.

SERVICEMEDEWERKER

Als servicemedewerker binnendienst ben jij dé oplossing voor alle servicevragen voor zowel klanten als collega's. Talloze vragen van allerlei aard worden op de serviceafdeling afgevuurd. De serviceafdeling zorgt dat alle vragen tijdig en netjes worden beantwoord en de problemen zorgvuldig worden opgelost. De klant staat hierbij centraal en moet naar tevredenheid geholpen worden. Deze functie zit vol dynamiek en geeft elke dag boeiende uitdagingen.

MEDEWERKER PLANNING

In deze functie van Planner ben jij (mede)verantwoordelijk voor het plannen van chauffeurs en monteurs. Als planner coördineer en informeer je monteurs en chauffeurs zodanig dat zij hun werk optimaal kunnen uitvoeren. Je bent daarbij de schakel tussen klant, leverancier en de interne organisatie. Door jouw inzet zorg je ervoor dat een optimale kwaliteit en klanttevredenheid wordt behaald en de collega's met plezier hun werk uitvoeren.

Wij bieden prima arbeidsvoorwaarden, doorgroeimogelijkheden binnen onze merken en vestigingen, doelgerichte opleidingen en een prettige werksfeer in een professionele omgeving. Geïnteresseerden nodigen wij uit om vrijblijvend te solliciteren. Kom ook gerust eens langs in één van onze winkels. Je kunt je sollicitatie + CV per post of per mail richten aan dhr. B. de Jong (vacature@blokhutvillage.nl).

Wij zijn ook nog op zoek naar een montagemedewerker voor Velp en een zaterdag- / vakantiekracht voor onze winkel in Veldhoven!

Numansdorp - Wommelgem (BE) - Velp - Hoofddorp - Amersfoort - Strijen - Veldhoven

www.vankootentuinenbuitenleven.com

Praktijk den Uijl

biedt hulp vanuit een Bijbelse visie aan kinderen, jongeren en volwassenen bij o.a:

- Verlies- en rouwverwerking
- Seksueel misbruik en seksverslaving
- Opvoedingsvragen en opvoedingsondersteuning
- Laag zelfbeeld en faalangst
- Problemen binnen huwelijk, gezin en/of relatie
- Weinig zelfvertrouwen
- Arbeidsproblemen en burn-out
- Vragen rondom persoonlijkheid en gedrag
- Talent en hoogbegaafd
- Andere problemen waar u mee 'zit' en over wilt spreken

Veelal worden de gesprekken (gedeeltelijk) vergoed vanuit de aanvullende verzekering. Informeer hiervoor bij uw zorgverzekeraar.

Praktijk den Uijl

psychosociale hulpverlening & contextuele therapie

Wormerhoek 14M
2905 TX Capelle a/d IJssel
010 - 7 411 411
06 43 85 85 08
info@praktijkdenuijl.nl

Gesprekslocaties in Capelle a/d IJssel, Barneveld en Yerseke

www.praktijkdenuijl.nl

WAT TE DOEN BIJ EEN STERFGEVAL?

CHRISTELIJKE
BEGRAFENISONDERNEMING
JANSSEN

Kijk voor onze tarieven en wilsbeschikking op onze website cbjanssen.nl.

Apeldoorn
055 204 1003

Nunspeet
0341 209 001

Rijssen
0548 209 011

De Waterkamer 50, 7325HW Apeldoorn info@cbjanssen.nl www.cbjanssen.nl

Welk (ouder) echtpaar wil in ons huis op vakantie? Zeeland. 01-09 tot 07-09
Voor verdere info: 0113-269843

Te huur in Kootwijkerbroek; een ruime vrijstaande woning met 5 slaapkamers voor max. een jaar. Tel. 06-53405696.

Te huur onze vrijstaande woning, rand van **Apeldoorn**. Wk. 31,32.
Tel. 06-18477304

Nieuw, te huur in Geldermalsen (Betuwe): Vakantiewoning 2 tot 3 personen met grote tuin. Info: 06-23034571

De Verrassing
Bungalowpark

Welkom terug op ons park!

Al 60 jaar verrassend op Texel!

www.deverrassing.nl | 0222 31 89 06

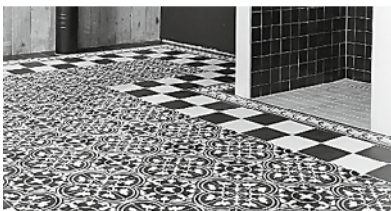
HUIZER
Friese witjes
Cementtegels - Zelliges

Op zoek naar vloer- en wand tegels?

Uitgebreide keuze aan kleuren, vormen en patronen!

Maak vrijblijvend een afspraak!

www.huizerwitjes.nl

HARKES
Begravenissen

Voorofscheweg 15a
2771 MA Boskoop
harkesbegravenissen.nl
0172 - 21 21 22

WIJ VERZORGEN ALLEEN
BEGRAFENISSEN

GOEDE VAKANTIE!

Gaat u op reis? Dan ontmoet u veel mensen. We zijn allemaal op reis, want de levensreis maakt ieder mens. Vaak hebben we juist tijdens vakantie-reizen gelegenheid om met mensen te spreken. Op het vliegveld, in het hotel, of op het vakantiepark. EVGG ontwikkelde een kernachtige flyer onder de titel 'Levensreis'. Neemt u hem mee op reis?

Naast Nederlands beschikbaar in Arabisch, Duits, Engels, Frans, Pools en Russisch. Meerdere vertalingen zijn in ontwikkeling. Bestel vandaag nog:
<https://evgg.nl/webshop/evangelisatiemateriaal>

EVANGELISATIE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

KLASSIEKE ORGELS...

Johannus Eminent
Domus Monarke
Cantilena enz.

Ruime ervaring in zaal- en kerkorgels

NIEUWERKERK A/D IJSSEL
Vrijheidslaan 55 - tel. (0180) 31 56 52
www.stolkorgels.nl

Krabbendijke
Nederhemert Nrd.
Papendrecht

Woudenberg/Scherpenzeel. Te huur op mini-camping "Klein Oudenhorst": 10-persoons vakantiehuisje (rolstoel-toegankelijk), sta-caravans en kampeerplaatsen.
Tel: 0343-481558 / 0640023232
www.kleinoudenhorst.nl

Kamperen in de BETUWE bij boerderij-camping de Vijverhof! Rust, ruimte en gezelligheid. Te huur: stacaravan en blokhut 6 pers. en toercaravan 3 pers.
www.campingdevijverhof.nl
Tel. 0344 601973 / mob 0621 611 610

**Ambtskleding
Kostuums en shirts op maat**

Klamar's
FASHION

's-Gravenstraat 63 | 4431 AB 's-Gravenpolder
0113 - 31 63 64 | 06 14 53 15 28
info@klamarsfashion.nl | www.klamarsfashion.nl
Voor openingstijden zie website.

**Advies aan huis mogelijk
Maak vrijblijvend een afspraak!**

sinds 1973

VAN MANEN
meesterlijke interieurs

kerkbanken | kerkstoelen | kansels
bankstoffering | doopvonts | lessenaars
collectezakken | liturgieborden

www.meesterlijke-interieurs.nl

SHG al meer dan 35 jaar een begrip

**Kraamzorg
Bel voor informatie:
0187 - 48 91 73**

Ma t/m vr: 9.00 - 11.00 uur /
13.00 - 15.00 uur.
Tevens op vr: 19.00 - 21.00 uur.

**SHG is op zoek naar kraamverzorgenden
fulltime/parttime**

Zie voor informatie en aanmelden www.shgzorg.nl

Begrafenisondernehmung

Treur

Kroostweg 22
3704 ED Zeist
030 692 42 58
06 573 156 89
info@begrafenisondernehmungtreur.nl

www.begrafenisondernehmungtreur.nl

Corina bakt taarten met eigen recepten

Ze vertelt hierover in haar video
www.werkenbijdeschutse.nl

Werken bij De Schutse is werken in een omgeving waar plaats is voor ontwikkeling en initiatief. Heb je ideeën (zoals Corina haar bagroep verrast met nieuwe recepten!), dan is er ruimte om ze uit te voeren. Zo zijn we samen vernieuwend, op een praktische manier. Ten dienste van onze bewoners en deelnemers... want daar doen we het voor!

We zijn momenteel o.a. op zoek naar begeleiders en verzorgenden/verpleegkundigen.

Goed idee? Stuur je motivatie en cv naar info@deschutse.nl

De Schutse
Daar doen we het voor

Word jij onze nieuwe collega?
**Begeleider Moeilijk
 Verstaanbaar Gedrag**

De Akker, Bodegraven

**Begeleider Woning 10
 (32 uur per week)**

Siloah richt zich op het bieden van zorg en ondersteuning aan mensen met een handicap waarbij de vraagstelling van de cliënt centraal staat. Siloah maakt deel uit van Zorggroep Sirjon.

Solliciteer via werkenbij.siloah.nl

**begrafenisverzorging
 Den Hollander**

- Alleen begrafenissen
- Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst rouwcentrum of thuis met koeling
- Dag en nacht bereikbaar

🏠 Mozartlaan 13
 3131ES Vlaardingen

☎ 010 - 460 05 09

✉ info@tdenh.nl

🌐 www.begrafenisverzorgingdenhollander.nl

**Boekhandel
 De ZONNEBLOEM**

Dorpsstraat 164 - Scherpenzeel (gld)

033-2774355

www.boekhandeldezonnebloem.nl

Onesiforus
 NEDERLANDSE STICHTING
 VOOR CHRISTELIJKE HANDEIKING

De doelstelling van de interkerkelijke stichting is het verlenen van geldelijke steun aan, met name vanwege gemoedsbezwaren, in financiële moeilijkheden geraakte personen, gezinnen e.a.

Alle hulpaanvragen worden door een commissie getoetst en besproken met de diaconie.

Om haar doel te realiseren is de stichting afhankelijk van giften, collecten en legaten.

U kunt uw bijdrage storten op:
 NL36 RABO 0354 2210 00 of
 NL76 INGB 0004 1778 00
 t.n.v. "Onesiforus"

Bestuur:
 dr. W.J. op 't Hof (voorz.)
 W.A. Barth (secr.)
 ds. A. den Hartog
 G. Hop
 J. B. Philibert
 C. Vos

Comité van aanbeveling:
 Ds. G. Gerritsen
 Ds. D. Heemskerk
 Ds. J. Roos

Adviescommissie:
 mr. drs. S. Visser
 F. Bouman
 D.C. van der Ploeg

Aanvragen en informatie:
www.onesiforushulp.nl

p.a. Weegje 2 | 3295 CT | 's Gravendeel | info@onesiforushulp.nl

Te huur in Houten; een ruime hoekwoning (bouwjr. 2012) met 5 slaapkamers, tuin op het zuiden. Tel. 06-22433197.

Vakantie vieren in Yerseke en omgeving?
www.bluegreenholiday.nl

Vakantiewoning Haus Irmgard
 Geschikt voor groepen tot 30 pers.
 Duitsland, Hunsrück.
 0049 (0)1733912483
www.hausirmgard.nl

**BOEKEN EN MUZIEK
 VAN DER BOOM**
 Voorstraat 41 - 3245 BG Sommelsdijk
 Tel. (0187) 48 26 14 - Fax (0187) 48 45 20
www.boekhandelvanderboom.nl

Colofon

de Saambinder *Bewuste keuze*

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de
 Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteurs: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J.J. Verhage

Bijdragen van medewerkers

ds. G.J. van Aalst
 Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
 T 0186-576990
 E gjvanaalst@kliksafe.nl

Boeken ter recensie en vragen voor rubriek "Vraag en antwoord"

ds. B. Labee
 Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
 T 0318-51 35 97
 E b.labee@kliksafe.nl

Meditaties

J. van 't Hul
 Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
 T 06-57773987
 E jvthul@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten

J.J. Verhage
 Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk
 T 0180-420865, F 0180-423583
 E jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten:
 uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
 postbus 608, 3440 AP Woerden
 T 0348-489900
 E saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan

Verloop drukkerij
 postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
 T 078-6912899
 E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,35 per mm.
 Familieberichten € 0,45 per mm.
 Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
 Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
 postbus 608, 3440 AP Woerden
 T 0348-489900
 E saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):

voor Nederland: € 14,00 per halfjaar (te betalen per 1 april en 1 oktober) voor het buitenland*: € 150,00 per jaar *afwijkend tarief voor:
 Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika

Mr. A.M. Berman
 3340 Culp Rd. Unit 11
 Vineland Stn. ON LOR 2E0
 T 905 562 1331
 E amberman47@gmail.com

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten en advertenties zonder overleg aan te passen, in te korten of zonder opgave van reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Ds. Labee over:

Gemeenschap met ontslapen heiligen

Onlangs las ik dat iemand (Mientje Vrijdag) beschreef gemeenschap der heiligen te hebben gehad met een persoon die al was overleden. Is dat Bijbels? Ds. Smytegelt schrijft op wonderlijke wijze over de gemeenschap der heiligen. Proef ik daar geen roomse zuurdesem? Is het ook niet in strijd met Jesaja 63 vers 16?

Allen en een iegelijk

Het is niet zo eenvoudig om te schrijven over genoemde vragen van twee verschillende vraagstellers. In één van haar brieven schrijft Hermina (Mientje) ter Haar-Vrijdag (1884-1943) vanuit Rijssen aan haar zielsvriendin Aaltje Smelt in Vriezenveen het volgende: 'Verleden week toen we een mid-dagje op bed lagen, hebben we in de geest gemeenschap met Baan gehad. Hij triumfeerde daar boven en sprak zeer bemoedigend tot ons.' De andere vraagsteller citeert een stukje uit de 'Maandagse Catechisatiën van ds. B. Smytegelt (1665-1739). Hij schrijft dan over de gemeenschap die de heiligen in de hemel hebben met Gods kinderen die op de aarde zijn. Het volgende stukje lijkt wel héél ver te gaan: 'Meent ge, dat ze (de ontslapen heiligen, BL) daar de Heere niet voor ons aanlopen; maar het is gematigd zonder smart of droefheid'.

De eerlijkheid gebiedt te zeggen dat we een terrein betreden waarbij grote voorzichtigheid geboden is. Enerzijds geeft de Heilige Schrift en onze belijdenis (voor zover ondergetekende weet), geen grond om de 'gemeenschap in de geest' met ontslapen kinderen van God nadrukkelijk te bevestigen. Tegelijk zouden we niet graag durven stellen dat de gemeenschap der heiligen al-léén behoort tot de aardse bedeling. Als ons troostboek - de Heidelbergse Catechismus - spreekt over 'de gelovigen, allen en een iegelijk', ligt daar enige ruimte voor de gemeenschap met alle leden van de strijdende kerk op aarde en de triomferende kerk in de hemel! Maar er zijn wel grenzen. We volgen vader Smytegelt als hij met genoemde

uitdrukking (die slechts een zijspoor is van zijn uitzetting over de gemeenschap der heiligen!) doelt op Openbaring 6. Daar ziet Johannes in de geest de 'zielen onder het altaar'. Hij hoort ze roepen met grote stem 'Hoe lang, o heilige en waarachtige Heerser, oordeelt en wreekt Gij ons bloed niet van degenen die op de aarde wonen?' Vervolgens krijgen deze martelaren lange witte klederen en de boodschap dat 'zij nog een kleine tijd rusten zouden, totdat ook hun mededienstknachten en hun broeders zouden vervuld zijn, die gedood zouden worden gelijk als zij'. Jesaja 63 vers 16 is zeker een 'baken' op dit terrein: 'Gij zijt toch onze Vader, want Abraham weet van ons niet en Israël kent ons niet; Gij, o HEERE, zijt onze Vader, onze Verlosser vanouds af is Uw Naam'. Vader Abraham kan als Adamskind geen (ver)losser zijn. Ook Jakob, die Israël genoemd werd, kan de gebeden van Sion in de strijd niet verhoren. Er is er maar Eén, Die verlossen kan. Christus blijve het middelpunt!

Wat de Godvrezende Mientje Vrijdag betreft, als we het geheel van haar brieven wat kennen, behoeven we over zo'n uitdrukking niet te struikelen. Als een pelgrim op aarde bijvoorbeeld een Psalm mag zingen, die het hart raakt, is het weleens alsof de oude dichter van weleer als rechtstreeks spreekt tot je ziel. Of als een preek van een reeds overleden dienaar van het Goddelijke Woord precies je hart raakt, kan er grote verbondenheid en liefde ervaren worden. In die zin strekt de gemeenschap der heiligen zich uit over kerkmuren en landsgrenzen en zelfs over dood en graf.

Aan de Heere Christus

Laten we wel onze woorden wegen. Zeker omdat onze Heidelbergse het volle accent van de gemeenschap der heiligen niet laat vallen op *Gods kinderen* maar op *Gods Zoon!* En als er nog iets gezegd wordt over de beoefening uit het slot van het negende geloofsartikel, betreft dat de verbondenheid van Gods kinderen op aarde. Met het 'spellen' van vraag en antwoord 55 hebben we de kern. 'Wat verstaat gij door de gemeenschap der heiligen? Eerstelijk, dat de gelovigen, allen en een iegelijk, als lidmaten aan den Heere Christus en al Zijn schatten en gaven gemeenschap hebben. Ten andere, dat elk zich moet schuldig weten zijn gaven ten nutte en ter zaligheid der andere lidmaten gewilliglijk en met vreugde aan te wenden.'

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.

